

Izdatel'sko-knigotorgoviy centr "Marketing", 2001. – 248 s.

6.Ivashhenko O. Uchast' zhinok u polityci Ukrainy [Tekst] / O. Ivashhenko // Slovo i chas. – 1997. – S. 5.

7.Kozulya O. Zhinky v istoriyi Ukrainy [Tekst] / O. Kozulya / – K. : Ukrayins'ky centr duxovnoyi kul'tury, 1993. – 256 s.

8.Konvenciya pro likvidaciyu vsikh form dyskryminaciyi shchodo zhinok [Tekst] // Prava lyudyny. Mizhnarodni dogovory Ukrainy. – K., 1992. – 152 s.

9.Konvenciya shchodo dyskryminaciyi v galuzi praci i zanyat' [Tekst] // Prava lyudyny. Mizhnarodni dogovory Ukrainy. – K., 1992. – 152 s.

10.Matviyenko S. Genderna polityka: sut', problemy ta ukraïns'ki realiyi [Tekst] / S. Matviyenko // Naukovy visnyk: Istorija. Politychni nauky. Mizhnarodni vidnosyny. – Vyr. 272. – Chernivci: "Ruta", 2005. – 359s.

11.Oganesyan S. S. Emansypaciya zhinok. Prychyny i negatyvni naslidky [Tekst] /S.S.Oganesyan // Predstavnytska vlada. – 2005. – #4. –S. 25-28.

12.Prava zhinok. Mizhnarodni ta nacional'ni pravovi dokumenty. Organizaciya zhinok Moldovy "Gromads'ki iniciatyvy" [Tekst]. – Kyshyniv, 2001. – 252 s.

13.Sadova M. V. Genderologiya i feminologiya [Tekst] /M. V. Sadova /:Ucheb.-metod. posobiye. – Belgorod, 2008. – 101 s.

14.Tytova T. Gender kriz' pryzmu budennosti (zhinochy aspekt) [Tekst] /T. Tytova // Sotsial'na polityka i social'na robota. – 1999. – #3 – 4 (11-12). – S. 157.

15.Internet-resurs: <http://gender.at.ua/news/2010-03-03-290>.

Zagurska-Antoniuk V. F., PhD in Political Sciences, associate professor of the chair of humanities and social sciences, Zhytomyr State Technological University, e-mail: avvm79@list.ru

The problem of gender equality in the sociological and political field in the conditions of world crisis

The sociological and political analyses of the gender equality problem in the world as well as in Ukraine in made in the paper. The possibilities of overcoming the gender inequality in the Ukrainian society are described. In the course of the history of humanity we watch the repeated change of social structures. The position of a woman in a society on the whole and in political life of the state, in particular, is argued in the researches of such foreign scientists as: H. Rabin, A. Rich, R. Stolper, C. de Bovta, S. Volbi, K.Milet, S. Firestone. Besides, in recent years the Women's Liberation Movement – the process of obtaining equal rights and possibilities in the society by women on a level with men – has come into great effect. Due to this, women today can freely choose a future profession and use the same legal rights in most countries, as men do. But, without regard to all legal events, the position of a woman, who even carries out an important public role on equal terms with men, remains humiliated or even fully contemptible. Therefore the development of practical gender model of collaboration of representatives of men and women is important in modern world socio-political conditions, and for Ukraine in the conditions of difficult military crisis in the East it can become the real chance for an exit from it.

Keywords: gender, gender culture, gender equality, political gender, right.

Zagurskaya-Antoniuk V. Ф., кандидат политических наук, доцент кафедры гуманитарных и социальных наук, Житомирский государственный технологический университет, e-mail: avvm79@list.ru

Гендерное равенство в социологично-политическом измерении в условиях мирового кризиса

В этой статье представлен социологически-политический анализ проблем гендерного равенства как в мире, так и в Украине. Рассматриваются возможности преодоления гендерного неравенства в украинском обществе. В истории человечества происходили неоднократные изменения общественных строев. О положении женщины в обществе в целом и в политической жизни государства, в частности, идет речь в исследованиях таких зарубежных ученых как: Г. Рабина, А. Рича, Г. Столлера, С. де Бовта, С. Волби, К. Милет, С. Файерстоун. В процессе либерализации западно-европейских систем было преодолено патриархальный уклад, что дало толчок к развитию эмансипационного движения – процесса получения женщиной равных прав и возможностей в обществе рядом с мужчинами. Не смотря на все юридические мероприятия, положение женщины, которая даже исполняет важную общественную роль наравне с мужчинами, остается униженным или даже полностью презренным. Поэтому разработка практической гендерной модели сотрудничества представителей мужского и женского пола является важной в современных мировых социально-политических условиях, а для Украины в условиях сложного военного кризиса на востоке может стать реальным шансом для выхода из нее.

Ключевые слова: гендер, гендерная культура, гендерное равенство, политическая гендерность, право.

* * *

УДК 32.019.5

Олещук П. М.

кандидат политических наук, доцент,
Київський національний університет
ім. Тараса Шевченка
(Україна, Київ), Oleshchuk3@gmail.com

ВЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ПРОТЕСТНУ ПОЛІТИЧНУ МОБІЛІЗАЦІЮ

Розглянуто проблему мобілізаційних технологій, що з'явилися в результаті формування нового інформаційного простору і функціонування нових медіа. Автор досліджує основні інструменти і засоби мобілізаційних технологій, специфіку їх застосування в політичних процесах. Сучасні соціальні міді перетворюють політичний протест як політичну технологію. Автор досліджує ефективність різних методів мережевих стратегій в протестних політичних кампаніях.

Ключові слова: мобілізаційні технології, політичні технології, політична комунікація, нові медіа.

Проблема впливу мережі Інтернет на сучасний політичний процес набуває все більшого значення у межах наукового дискурсу, що обумовлено значним зростанням ролі інтернет-комунікації у всіх аспектах суспільно-політичного життя.

Початково мережа Інтернет була переважно засобом обміну інформації. На даний момент мережа виконує важливі соціально-політичні функції: створення певного дискурсу довкола значимих суспільно-політичних проблем, генерування комунікативного середовища, що може виступати базою для громадсько-політичного руху, координація та взаємодія громадян між собою з метою вирішення певних спільних завдань або реалізації політичних проєктів.

При чому, особливе значення мережа набуває саме в якості координаційного засобу різноманітних протестних рухів, що обумовлено демократичністю, вільним та широким доступом до мережі, представленням у ній широкого спектру громадян. На відміну від досить вузького кола співробітників ЗМІ, які можуть контролюватися традиційними засобами цензури, мережа Інтернет є поліцентричною за своєю природою, що дозволяє громадськості продовжувати боротьбу навіть за умови припинення діяльності певних ключових інформаційних центрів.

Оскільки мережа Інтернет виступає певним комунікативним середовищем, що функціонує згідно до власних закономірностей та формує автономну спільноту людей, які не контактують у фізичній реальності (або контактують нечасто), але тісно взаємодіють у реальності віртуальній, то подібні спільноти можуть швидко виникати довкола певних ідей (зокрема, політичних концепцій).

Якщо на перших етапах становлення мережевої комунікації її використання обмежувалося пошуком інформації та міжособистісним спілкуванням, то перехід понад десятиліття тому до т.зв. реальності Web 2.0 забезпечив вихід мережевої комунікації за традиційні межі та призвів до формування новітнього феномену – т.зв. "соціальних мереж", що являють собою певні ресурси, орієнтовані на міжособистісну взаємодію зареєстрованих на них людей.

Уже на початку ХХІ ст. використання соціальних мереж під час протестних акцій набуває загального характеру, охоплюючи все більшу кількість країн. Зокрема, відповідні Інтернет-ресурси відіграли ключову роль під час революційних подій т.зв.

“арабської весни”, коли саме у соціальних мережах координувався протест, організовувалися акції, здійснювалася агітація та мотивація учасників. Все це обумовило широку увагу до даної проблеми у сучасному науковому співтоваристві та виразилося у появі низки публікацій щодо проблем “інтернет-революцій”.

Водночас, постає гостра необхідність у дослідженні світового досвіду та визначенні ключових параметрів протестної політичної мобілізації на пострадянських теренах за допомогою соціальних мереж Інтернет.

Під протесною мобілізацією необхідно розуміти залучення громадян до акцій протесту. Окремі автори розмежовують політичну та громадянську мобілізацію, що, у свою чергу, дозволяють виділяти технології політичної мобілізації інформаційно-комунікативного та маніпулятивного плану [4, с. 200]. Відповідно, перший варіант є природним, а другий – викривленням природної схильності громадян до виявлення громадянської позиції. Однак чіткого розмежування у даній ситуації не пропонується.

Загалом, політична мобілізація є атрибутом політичного процесу у будь-якій країні. Соціальні мережі з часом стають таким же звичним інструментом мобілізації і значимим чинником при організації масових протестних рухів, як канали традиційних ЗМІ, мобільні засоби зв'язку і безпосереднє “живе” спілкування [6].

Відповідно, сучасна політична мобілізація з одного боку є продовженням традиційних засобів. Таких як, наприклад, пропаганда або агітація, які можуть здійснюватися і сучасними мережевими засобами. Водночас, на функціонування соціальних мереж як засобу політичної мобілізації впливають і особливості сучасних засобів політичної комунікації.

Основою для побудови соціальних мереж виступають т.зв. “малі світи”, що є об'єднанням певних територіально пов'язаних індивідів довкола вирішення певних побутових проблем або довкола спільних інтересів, хоча і містить також помітний громадянсько-мобілізаційний потенціал [4, с. 201].

Інформація стає важливою мобілізуючою силою, а Інтернет – каналом безпосередньої передачі. Очевидці і учасники подій, експерти, фахівці у відкритій формі обмінюються інформацією, різними точками зору. З'являється можливість порівняти отриману інформацію з даними офіційних ЗМІ, виявити причини подій, визначити сторони конфлікту.

Таким чином, формується адресність мобілізації, виникають психологічні переживання, які примушують перейти до дії, що сприяє ідентифікації індивіда з учасниками руху, з його сенсом і цілями [5, с. 57].

У свою чергу для нового медійного простору характерно:

Базування на цифрових технологіях, тобто основними носіями інформації є цифрові, які обробляються за допомогою електронно-обчислювальної техніки. У останні десятиліття з'являються такі засоби поширення інформації, як супутниковий зв'язок, кабельне радіо і телебачення, електронні текстові комунікаційні системи (відео, екранні і кабельні тексти), а також індивідуальні засоби

накопичення і друкування інформації (касети, дискети, диски, принтери).

Конвергенція. Версії багатьох традиційних ЗМІ представлені у віртуальному просторі, що робить Інтернет дуже популярним з точки зору оперативності доступу до інформації. Причому конвергенція відбувається як на технічному рівні, так і на рівні стилю сучасної журналістики. Поступово розмиваються відмінності між журналістськими ролями.

Глобалізація медійного простору. З цим пов'язана проблема контролю нових ЗМІ. Якщо раніше держава повністю контролювала традиційні видання, то у віртуальному просторі воно втратило цю можливість.

Послідовна диверсифікація ЗМІ. Засобів масової інформації стає все більше і більше, а аудиторія – все більш спеціалізованою, тому власники нових медіа повинні чутливо реагувати на переваги різних цільових груп. Також і політичні суб'єкти змушені це враховувати при використанні мобілізаційних технологій [3].

Варто виокремити концепцію *netократії* шведських дослідників А. Барда та Я Зондерквіста, які розглядають формування нової політичної системи під назвою “п্লорархія”, за якої кожен індивід виступає атомізованим суб'єктом, що ухвалює рішення за себе, але не може ухвалювати їх за інших. Відбувається атомізація політичних гравців, що не можуть координувати взаємодію між собою, що призводить до формування нових структур – т.зв. “хабів”. Останні керують політичним процесом у мережі, але не прямо а через “вкидання” тем для дискусій та формування дискурсу [за: 4, с. 203].

Відповідно, сама мережа перетворюється на складне утворення нерівномірних елементів, які теоретично є рівноправними, однак постійно конкурують за вплив.

Політична мобілізація у мережі Інтернет має особливість, що вона може бути як реальною так і віртуальною. У першому випадку вона означає перенесення громадського протесту у форми традиційних мітингів, демонстрацій та інших форм, у другому ж випадку все обмежується різноманітними акціями, що проводяться засобами самої мережі.

Д. Воїнов наводить перелік видів політичної активності, що здійснюється в мережі, поділяючи її на конвенціональні і неконвенціональні політичні практики. Так, до стандартних, офіційних відносяться: 1) голосування (електоральна поведінка) на інтернет-виборах, конференціях, референдумах; 2) створення і тиражування політичної інформації за допомогою блогів, сайтів, інтернет-газет і т.д.; 3) збір грошових коштів на підтримку партій або рухів; 4) участь в обговоренні політичних проблем у блогах, сайтах, телеконференціях політичних партій (рухів), віртуальних співтовариств, органів державної влади. До нестандартних форм політичної участі дослідник відносить хакерство відносно державних серверів і проведення різних несанкціонованих акцій, флеш-мобів та ін. за допомогою Інтернету [1, с. 90].

Політичну мобілізацію пов'язують із новітнім поняттям мережевої демократії, що позначає собою можливість для кожного індивіда брати участь в ухваленні політичних рішень за допомогою різноманітних інтернет-ресурсів. Відповідно, основою

для подібної демократії виступає рівність доступу до подібних ресурсів для усіх громадян [4, с. 202].

Найбільш ефективна форма реалізації протестної кампанії – мережева. Мобілізація громадян в соціальні рухи здійснюється за мережевим принципом за допомогою мережі Інтернет. Завдяки особливостям інтернет-комунікації, таким як інтерактивність, оперативність, екстериторіальність, цілеспрямованість, вибудовуються цілі співтовариства однодумців. Через інтернет-інструменти (соціальні мережі, блоги, форуми і так далі) створюється інформаційне поле, в якому відбувається мобілізація і самоорганізація громадян.

Консолідація громадських організацій підвищує їх політичний вплив. Популярність і доступність інтернет-технологій сприяють появі нових можливостей і способів комунікації, формують нову сферу інформаційної взаємодії, призводять до виникнення нових видів громадських стосунків. Важливим стає те, що змінюються способи і стратегії взаємодії держави і суспільства. Створені інтернет-платформи розкривають соціальний потенціал громадян. Механізми взаємодії в режимі on-line дозволяють простежити результати витрачених громадянами зусиль.

Крім того, організація збору необхідних ресурсів носить комплексний характер, тим самим взаємодопомага громадян відбувається в різних аспектах – фінансовому, часовому, інформаційному і так далі [5, с. 57].

Широке поширення протестної мобілізації у соціальних мережах виглядає із зовні як певний провокований процес. Це робить у рамках наукового дискурсу деяких пострадянських країн погляду на політичну мобілізацію у мережі як на провокований ззовні процес, який розгортається певними агентами впливу ззовні з метою підризу певного політичного ладу із середини за допомогою новітнього прошарку “мережєвих активістів” [4].

На основі аналізу російських протестів 2012 року, дослідниками зроблено наступні узагальнення:

По-перше, “Твіттер” виконував безліч функцій як одночасно, так і на різних етапах мобілізації, включаючи: узагальнення інформації, ідей і мемів, пов’язаних з мобілізаційними діями; поширення узагальненої інформації, ідей і мемів серед розширеної аудиторії; ефект луни, що сприяє зміцненню внутрішньогрупової солідарності і прихильності узагальненим мемам;

По-друге, у супротивних політичних “таборів” спостерігається значна розбіжність соціальної структури: Опозиційні мережі є відносно різноманітнішими і розрізненими, ніж проурядові; крім того, вони тісно пов’язані зі ЗМІ, які відрізняються значною присутністю в “Твіттері”, що частково визначило переважання опозиції в “Твіттері” в цей період; Проурядові мережі відрізняються відносно більш високою концентрацією, інтенсивнішою комунікацією по встановлених каналах, а також роблять більший акцент на формальному розподілі ролей, ніж на неформальній участі;

По-третє, впродовж усього даного періоду ключову роль в “Твіттері” грали професійні журналісти і ЗМІ, професійні блогери і громадські групи і політичні організації, тоді як вплив “неформальних” “Твіттерів”

або “випадкових” твітів представляється мінімальним [2].

Ще одним цікавим спостереженням є порівняння кількості “лайків” і перепостів інформації мобілізаційного характеру, аналітичних статей і візуальних матеріалів. Лідерами, природно, являються демомотиватори і меми, які орієнтовані на емоційну оцінку, на відміну від текстів, що апелюють до раціональної поведінки. Перегляд подібних візуалізованих матеріалів вимагає від користувачів значно менше зусиль, що, безумовно, впливає на їх популярність [7, с. 199].

Російські дослідники виділяють технологічні аспекти, які дозволяють групам в соціальній мережі бути найбільш популярними: наявність перехресних зв’язків з найбільш центральними акторами мережі; максимізація кількості взаємозв’язків з іншими групами; постійне оновлення контенту, яке стимулює активізацію членів співтовариства; ув’язка on – line діяльності групи з off – line активністю; публікація або розміщення посилань на матеріали сторонніх інтернет-ресурсів; використання мотивуючих чинників: цитування лідерів думок, тиражування вже популярних у мережі фраз і стереотипів [7, с. 200].

Найбільш ефективним методом контролю за ситуацією є пропозиція альтернативного порядку денного, яка може частково замінити опозиційний дискурс в Інтернеті. При цьому особливу роль відіграє правильно вибрана цільова аудиторія для відповідної інформаційної політики. Приміром, масове залучення неполітизованих користувачів далеко не завжди приносить бажаний результат. Регулярний моніторинг і аналіз трендів дискусій, виявлення потенційних конфліктів, також важко переоцінити в контексті відвертання кризових ситуацій. У той же час, існування комплексної мережевої цензури без формування альтернативних медійних каналів, може негативно вплинути на спроби контролю за ситуацією. Ядро політичних активістів в таких випадках стає більш готовим до реалізації нестандартних рішень. Зворотною стороною цієї ситуації є силовий сценарій, при якому правоохоронні органи держави дістають полегшений доступ до особистих даних мережєвих активістів, підозрюваних в порушенні закону і закликах до масових безладів. Тотальна мережева цензура (блокування головних ресурсів опозиційних активістів), введена під час загострення політичної обстановки, не гарантує зниження рівня мобілізації, а навпаки може привести до ескалації конфлікту поза Мережею. Тематична цензура може бути також неефективною у разі, якщо альтернативні джерела інформації (в т.ч. традиційні медіа) поставляють контент замість забороненого [6].

Популярність соціальних мереж і міра самоорганізації громадян, у тому числі, були зумовлені широким поширенням смартфонів, які перетворилися на медійні інструменти, будучи джерелами оперативної інформації і візуальних даних. Згідно з даними професора Університету імені шейха Зайеда (ОАЕ) М. Даффі, доля володарів смартфонів серед протестуючих в Єгипті складала 15%. За допомогою смартфонів діям учасників подій був наданий новий імпульс – активісти стали журналістами, що розміщували призначений для користувача контент практично в прямому ефірі. Окрім

цього, смартфони дозволяли організувати невідцензурну комунікацію (зокрема, йдеться про телефони Blackberry) [6].

На основі всього сказаного можна зробити наступні висновки:

1. Соціальні мережі Інтернет перетворюються із засобів обміну інформації на сучасні комунікаційні простори, що сприяють формуванню політичного дискурсу та порядку денного, що обумовлює зростаючу їх роль для політичної мобілізації.

2. Зручність соціальних мереж для протестної політичної мобілізації обумовлена незалежністю та слабкою контрольованістю соціальних мереж з боку державних структур, плюралістичністю мереж, що не дозволяє припинити ретрансляцію повідомлень через зупинку роботи певних ресурсів, широким залученням до них громадян.

3. Соціальні мережі можуть як формувати порядок денний, так і виступати майданчиками для координації безпосередніх протестних акцій.

4. Форми протестної активності також можуть бути різноманітними. Найголовніше те, що соціальні мережі створюють у суспільстві певний загальний фон для осмислення політичних подій, формуючи, таким чином, громадську думку не безпосередньо, але через визначення тем політичного дискурсу.

5. Протидія протестній мобілізації у соціальних мережах вимагає від сучасних державних структур новітніх підходів. Зокрема, просте цензурування джерел інформації є неефективним, оскільки самі засоби є легкозамінними, а інформація, яка потрапила у мережі Інтернет, практично не може бути видалена з неї без залишків. Від'єднання певних країн або регіонів від мережі теж не може бути достатньо ефективним засобом, оскільки сформований дискурс буде підтримуватися у інших формах (від СМС-повідомлень і до прямої взаємодії). Ефективна протидія протестній мобілізації у соціальних мережах вимагає впливу на сам політичний дискурс мереж через формування альтернативних тем.

Список використаних джерел

1. Воинов Д. А. Политические амбиции Интернета в России / Д. А. Воинов // Власть. – 2007. – №2. – С.90.
2. Грин С. “Твиттер” и протест в России: мемы, сети и мобилизация [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://slon.ru/russia/twitter_i_protest_v_rossii_memy_seti_i_mobilizatsiya-791222.xhtml
3. Ильчева Ю. А. Мобилизационные технологии: сущность, предпосылки возникновения, основные инструменты и средства [Электронный ресурс] / Ю. А. Ильчева. – Режим доступа: <http://www.mediascope.ru/node/1335>
4. Курочкин А. В. Социальные сети как инструмент политической мобилизации: опасность манипуляции и предел демократии / А. В. Курочкин // Политекс. – 2012. – Т.8. – №3. – С.200–207.
5. Соколов А. В., Соловьева А. В. Мобилизация в общественно-политических кампаниях / А. В. Соколов, А. В. Соловьева // Власть. – 2013. – №11. – С.56–58.
6. Социальные медиа и кризисы политической легитимности. Возможные меры реагирования со стороны властей [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://civilfund.ru/research/13>
7. Шерстобитов А. С., Брянов К. А. Технологии политической мобилизации в социальной сети “Вконтакте”: сетевой анализ протестного и провластного сегментов / А. С. Шерстобитов, К. А. Брянов // Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики. – Тамбов: Грамота, 2013. – №10 (36). – Ч.1. – С.196–202.

References

1. Voinov D. A. Politicheskie ambicii Interneta v Rossii / D. A. Voinov // Vlast'. – 2007. – №2. – S.90.
2. Grin S. “Twitter” i protest v Rossii: memy, seti i mobilizatsiya [Elektronnyj resurs]. – Режим доступа: http://slon.ru/russia/twitter_i_protest_v_rossii_memy_seti_i_mobilizatsiya-791222.xhtml
3. Il'cheva Ju. A. Mobilizacionnyye tehnologii: sushnost', predposylki vozniknoveniya, osnovnyye instrumenty i sredstva [Elektronnyj resurs] / Ju. A. Il'cheva. – Режим доступа: <http://www.mediascope.ru/node/1335>
4. Kurochkin A. V. Social'nye seti kak instrument politicheskoy mobilizatsii: opasnost' manipulatsii i predel demokratrii / A. V. Kurochkin // Politeks. – 2012. – Т.8. – №3. – С.200–207.
5. Sokolov A. V., Solov'eva A. V. Mobilizatsiya v obshhestvenno-politicheskikh kampanijah / A. V. Sokolov, A. V. Solov'eva // Vlast'. – 2013. – №11. – С.56–58.
6. Social'nye media i krizisy politicheskoy legitimnosti. Vozmozhnye mery reagirovaniya so storony vlastej [Elektronnyj resurs]. – Режим доступа: <http://civilfund.ru/research/13>
7. Sherstobitov A. S., Brjanov K. A. Tehnologii politicheskoy mobilizatsii v social'noj seti “Vkontakte”: setevoy analiz protestnogo i provlastnogo segmentov / A. S. Sherstobitov, K. A. Brjanov // Istoricheskie, filosofskie, politicheskie i juridicheskie nauki, kul'turologija i iskusstvovedenie. Voprosy teorii i praktiki. – Tambov: Gramota, 2013. – №10 (36). – Ч.1. – С.196–202.

Oleshchuk P. M., PhD (political science), assistant of professor, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine, Kyiv), Oleshchuk3@gmail.com

The influence of social networks on protest political mobilization

The article dwells on the issue of the protest mobilization technologies that were brought to political process by the emergence of the new information space and the new media operation. The author analyzes the major tools and means of the protest mobilization technologies and the characteristics of their application in political developments. Modern social media makes political protest a communication technology. The author studies the effectiveness of various methods of network strategies in protest political campaigns.

Keywords: mobilization technologies, political technology, political communication, new media.

Олещук П. Н., кандидат политических наук, доцент, Киевский национальный университет им. Тараса Шевченко (Украина, Киев), Oleshchuk3@gmail.com

Влияние социальных сетей на протестную политическую мобилизацию

Рассмотрена проблема мобилизационных технологий, появившихся в результате формирования нового информационного пространства и функционирования новых медиа. Автор исследует основные инструменты и средства мобилизационных технологий, специфику их применения в политических процессах. Современные социальные медиа превращают политический протест в политическую технологию. Автор исследует эффективность различных методов сетевых стратегий в протестных политических кампаниях.

Ключевые слова: мобилизационные технологии, политические технологии, политическая коммуникация, новые медиа.

* * *

УДК 32

Рагимзаде В. Г.

докторант, Нахчыванское отделение
Национальной академии наук Азербайджана
(Азербайджан, Нахчывань), vuqarrehimzade@mail.ru

СВОБОДА СЛОВА КАК ВАЖНАЯ ЦЕННОСТЬ ЦИВИЛИЗОВАННОГО ОБЩЕСТВА

Свобода слова и права человека – это гибкие понятия с точки зрения их динамичности и трансформации содержания. Каждая историческая эпоха наносит на это понятие свою печать. Политические и политико-экономические строи по-разному относились к этому феномену. Однозначно, что такие стереотипы – порой безразличное отношение к свободе слова в зависимости от подхода – приводили к катаклизмам, идеологической и правовой борьбе и дрязгам. В этом смысле невозможно отрицать, что на современном этапе свобода слова стала политической ценностью. Сказанное в очередной раз демонстрирует, что свобода слова является важной ценностью современного цивилизованного мира. Без этого невозможна эволюция всей